

TANTÁRGYI ADATLAP

ÉRVELÉSI ÉS MEGGYŐZÉSI KÉSZSÉGEK

BMEGT41A102

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

ÉRVELÉSI ÉS MEGGYŐZÉSI KÉSZSÉGEK

Azonosító BMEGT41A102

A tantárgy jellege

kontakórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

6

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Egres Dorottya egyetemi adjunktus egres.dorottya@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu/>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tárgy célja a hallgatók érvelési és meggyőzősi készségeinek fejlesztése, a racionális konfliktuskezelési képességek és kritikai attitűd kialakítása. Az argumentációelemzés szempontjainak és technikájának bemutatása: a gondolatmenetek rekonstrukciójához, elemzéséhez és kritizálásához szükséges elméleti eszközök és gyakorlati módszerek megismertetése, meggyőzősi technikák bemutatása, elsajátítása. Erősség és hatásosság szempontjainak megismertetése, alkalmazása. A tárgy további célja az is, hogy a hallgatók hatékonyabban tudjanak kiállni saját véleményük, álláspontjuk mellett.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.
2. Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
3. Ismeri és érti a kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszereik működési mechanizmusait.
4. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

Képesség

1. Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.
2. Képes a társadalmi kommunikáció alapvető elméleteinek és koncepcióinak szintetizáló összevetésére, racionális érvek kifejtésére, vagyis a kommunikáció különböző színterein zajló viták során véleménye megformálására és véleményének megvédésére.
3. Képes az elméleti és a gyakorlati munkája során megismert kommunikációs szinteken és színtereken feltárt tények alapos és részletes elemzésére és az eredményekből kibontható összefüggések feltárására.
4. A kommunikáció és médiatudomány területén képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletet hozni, és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat megfogalmazni.
5. Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
6. A gyakorlati alkalmazhatóság szintjén képes szakterületére vonatkozó (személyközi, csoportos, nyilvános, szervezeti, kulturaközi és tömegkommunikáció) döntéshozatali folyamatokban döntéseket hozni.

Attitűd

1. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
2. Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.
3. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
4. Képes kommunikációs készségek elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.
5. Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
6. Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Önállóság és felelősség

1. A kommunikáció és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
2. Egy szakmai munkaközösségbe kerülve képes az ottani szakmai elvárásoknak megfelelően összetett feladatok elvégzésére, illetve irányítására.
3. Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét és szakmai csoportját.
4. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Oktatásmódszertan

Előadások, elemzési gyakorlatok, projektfeladatok, önálló és csoportos munkavégzés, offline és online kommunikáció írásban és szóban.

Tanulástámogató anyagok

- Margitay Tihamér (2007): Az érvelés mestersége. Érvelések elemzése, értékelése és kritikája. Budapest: Typotex.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011-0001-526_margitay_az_erveles/adatok.html
- Bognár László – Forrai Gábor (2004): Esszéírás és Informális logika. Miskolc:
<http://www.uni-miskolc.hu/~bolantro/informalis/index.html>
- Tóth Orsolya – Zentai István (2003): A meggyőzés csapdái. Informális hibák és visszaélések a mindennapi meggyőzésben. Budapest: Typotex.

- Aronson, Elliot – Anthony R. Pratkanis (1992): A Rábeszélőgép. Élni és visszaélni a meggyőzés mindennapos mesterségével. Budapest: AB OVO Kiadói Kft.
- Smith, Eliot R. – Mackie, Diane M. (2001): Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A tanulási eredmények értékelése egy félév végi összegző teljesítményértékelés és évközi gyakorlati feladatok értékelése alapján történik. Az aláírás megszerzésének feltétele: legalább 20 gyakorlati pont megszerzése.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga): a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretek alkalmazására fókuszál, így a problémafelismerést és önálló kritikai elemzést helyezi a középpontba. 2. Részteljesítmény-értékelés (évközi gyakorlatok): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetencia-elemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a gyakorlat folyamatában, felkérésre vezetett példamegoldás; az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- részteljesítmény értékelés (évközi gyakorlatok): 40
- összesen: 40

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- összegző teljesítményértékelés (írásbeli vizsga): 60
- összesen: 60

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele: legalább 20 gyakorlati pont megszerzése.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85-90
Jó	70-84
Közepes	56-69
Elégéséges	40-55
Elégtelen	0-39

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
félévközi készülés a gyakorlatokra	44
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	30
vizsgafelkészülés	50
összesen	180

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes 2024.05.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

1. Követelmények ismertetése és bevezetés az érvelés és meggyőzés tudományterületeibe: Mikor beszélünk érvelési, és mikor meggyőzési helyzetről? Milyen tudományterületekre támaszkodhatunk a kétféle helyzetben? A logika, a dialektika, a retorika, illetve a szociálpszichológia területeinek ismertetése. 2. A befolyásolás típusai: Hogyan különíthetők el a befolyásolás, a racionális meggyőzés, a manipuláció és a kényszerítés fogalmai? Milyen típusai vannak a manipulációnak? Órai gyakorlat a manipuláció típusainak felismeréséről. 3. Az attitűdök és az attitűdök megváltoztatása: Mit jelent az attitűd? Milyen aspektusai és funkciói vannak az attitűdöknek? Milyen módokon lehet megváltoztatni az attitűdöket? Az érzelmi befolyásolás, a heurisztikus és szisztematikus feldolgozás, valamint a kognitív diszonzancia bemutatása. Órai gyakorlat az attitűdök megváltoztatásáról. 4.

A vitatípusok: Milyen vitatípusok különböztethetők meg a konfliktus jellege és célja alapján? A veszekedés, az üzleti tárgyalás, a törvényszéki tárgyalás és a racionális vita típusainak jellemzése, órai gyakorlat a különböző vitatípusok közötti manőverezésről. 5. Érvelések rekonstrukciója: Milyen fő elemekből épülnek fel az érvelések? Hogyan kapcsolódnak egymáshoz a premisszák és a konklúzió? Hogyan támadhatók az érvelések? Órai gyakorlat az érvelések rekonstrukciójáról. 6-7. Órai viták 8-9. Érvelési hibák: Mik azok az érvelési hibák és melyek a leggyakoribbak? Miért hibásak, illetve hogyan érdemes reagálni azokra vitahelyzetekben? Órai gyakorlat az érvelési hibák felismeréséről. 10. Retorika: Mivel foglalkozik a retorika? Hogyan lehet meggyőző beszédet alkotni a logosz, az éthosz és a páthosz eszközeinek segítségével? Hogyan hat a nem-verbális kommunikáció? Órai gyakorlat retorikai helyzetek elemzéséről. 11. Stratégiai manőverezés: Mit jelent egyszerre erős és hatásos érvekkel érvelni? Miben segíti ezt a topikus potenciál, a hallgatói elvárások és a prezentációs eszközök fogalmai? Órai gyakorlat a stratégiai manőverezésről. 12-13. Órai viták

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.